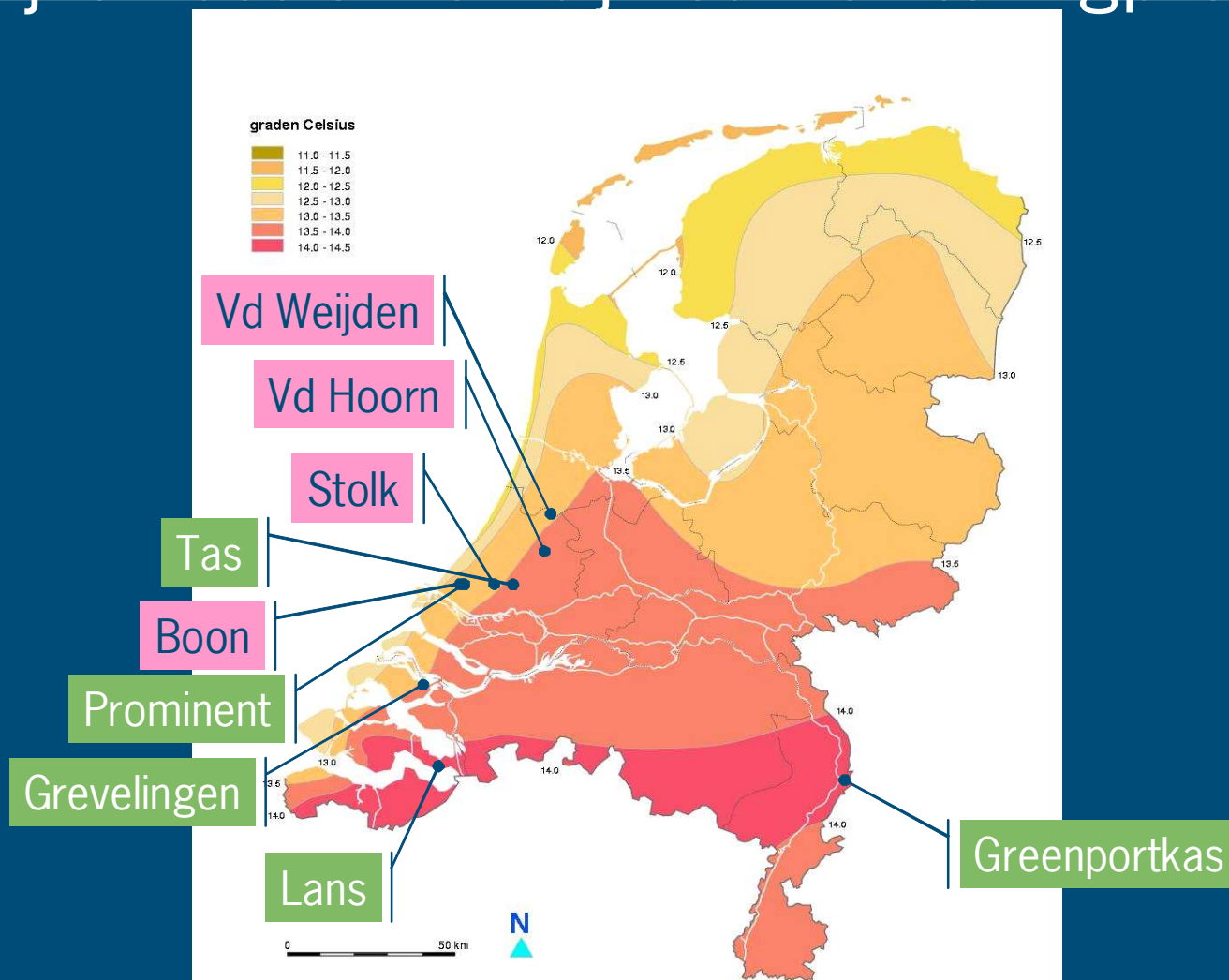

Begeleiding gesloten kassen in de praktijk

Marcel Raaphorst

Bedrijven betrokken bij het monitoringproject

Effecten conditionering

- Luchtbeweging
- Temperatuur
- Luchtvochtigheid
- Stabiliteit kasklimaat
- CO₂
- Gewasbescherming

Luchtbeweging

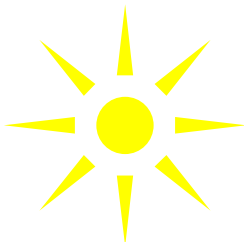
Geconditioneerd

- 10 - 30 m³/m² uur
- Van onder en van boven
- Vrijwel altijd

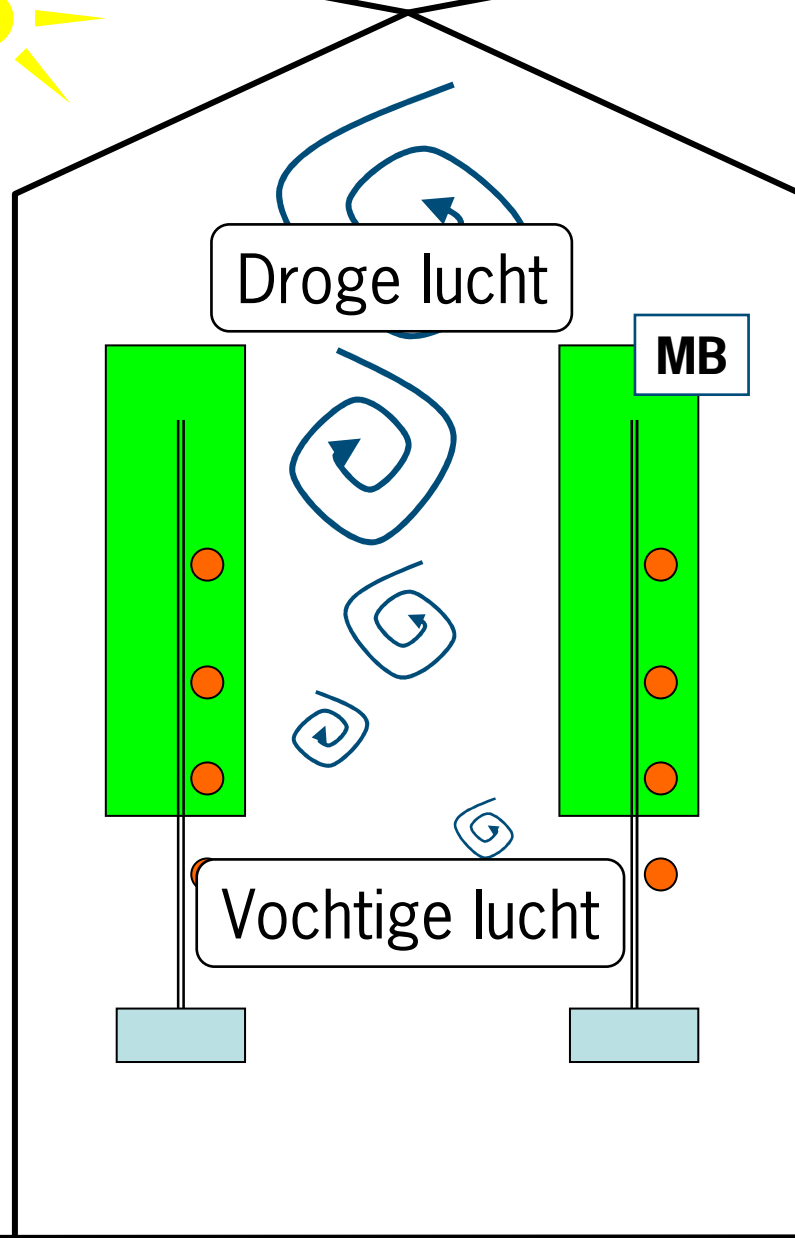
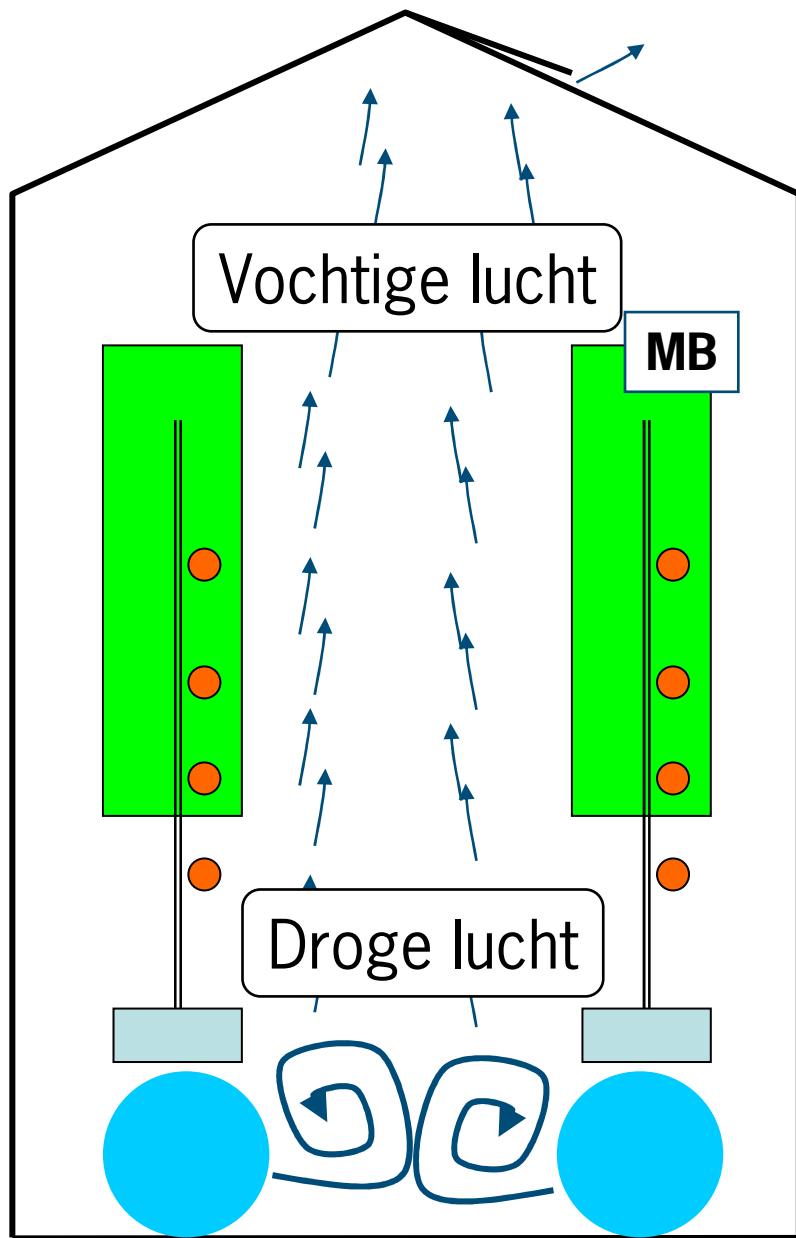
Standaard

- 1 - 150 m³/m².uur
- Alleen vanaf boven
- Vooral overdag

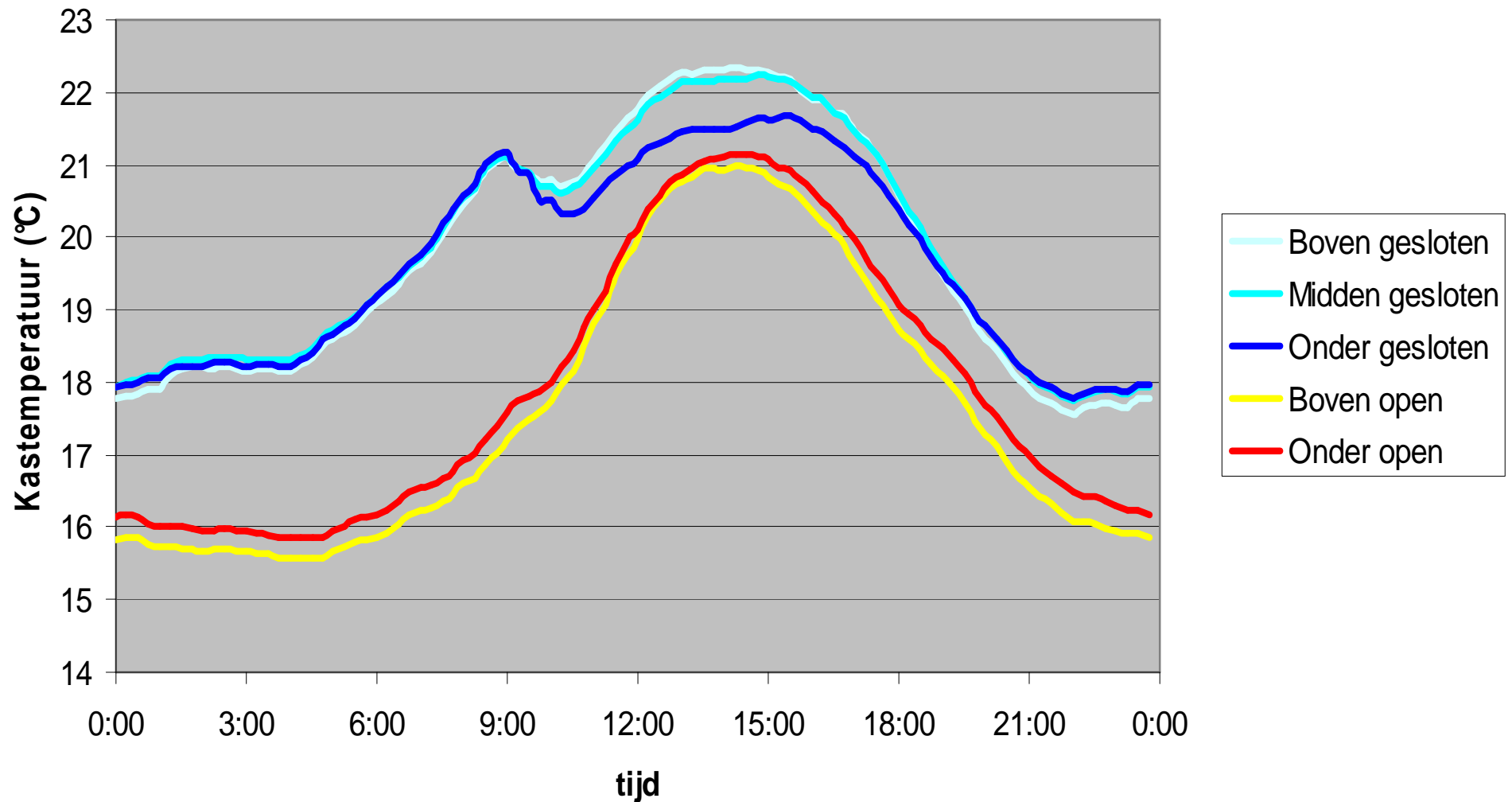
Geconditioneerd

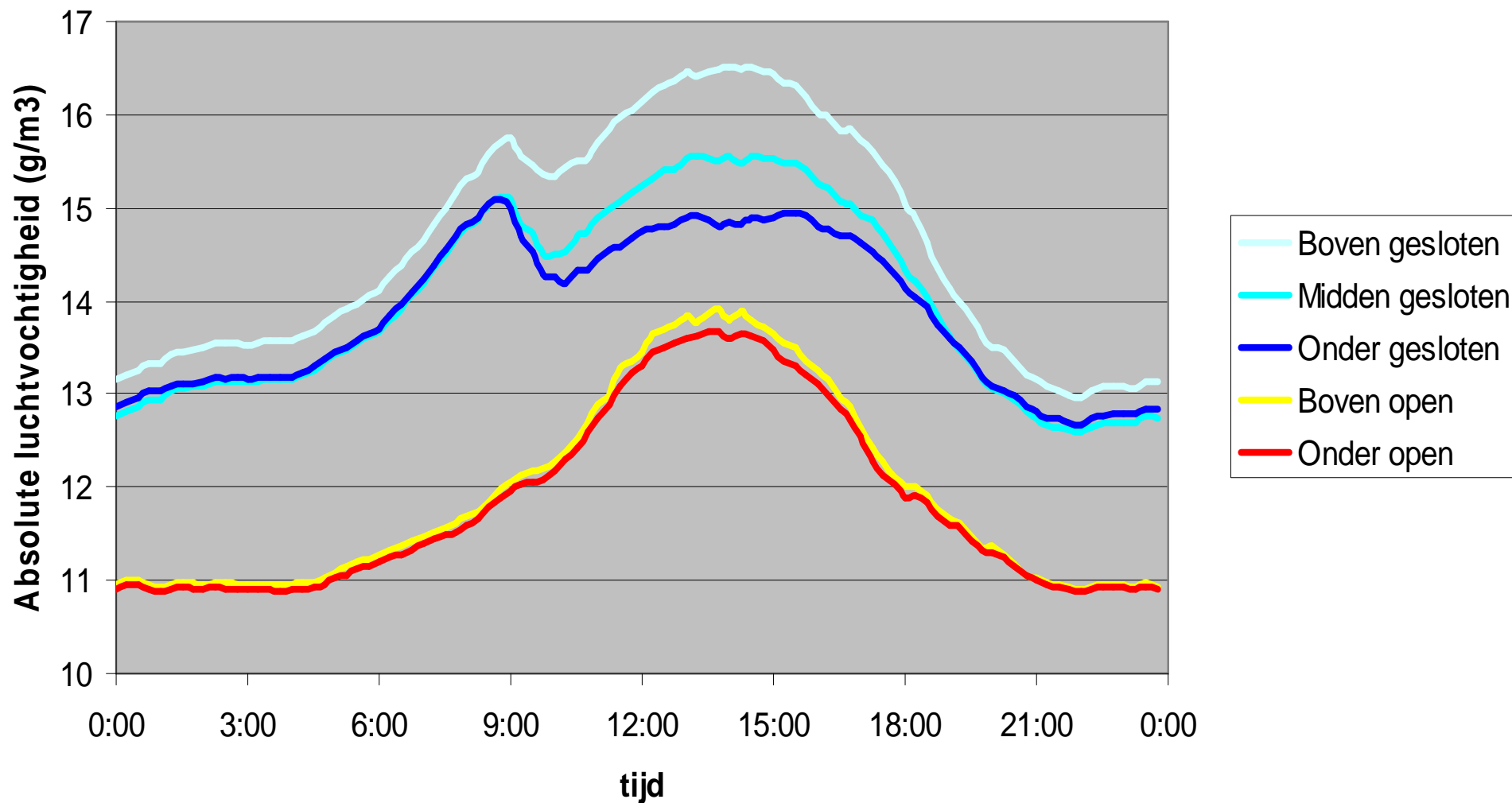
Standaard

Verticale temperatuurgradiënt

Verticale vochtgradiënt

WAGENINGEN UR
For quality of life

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

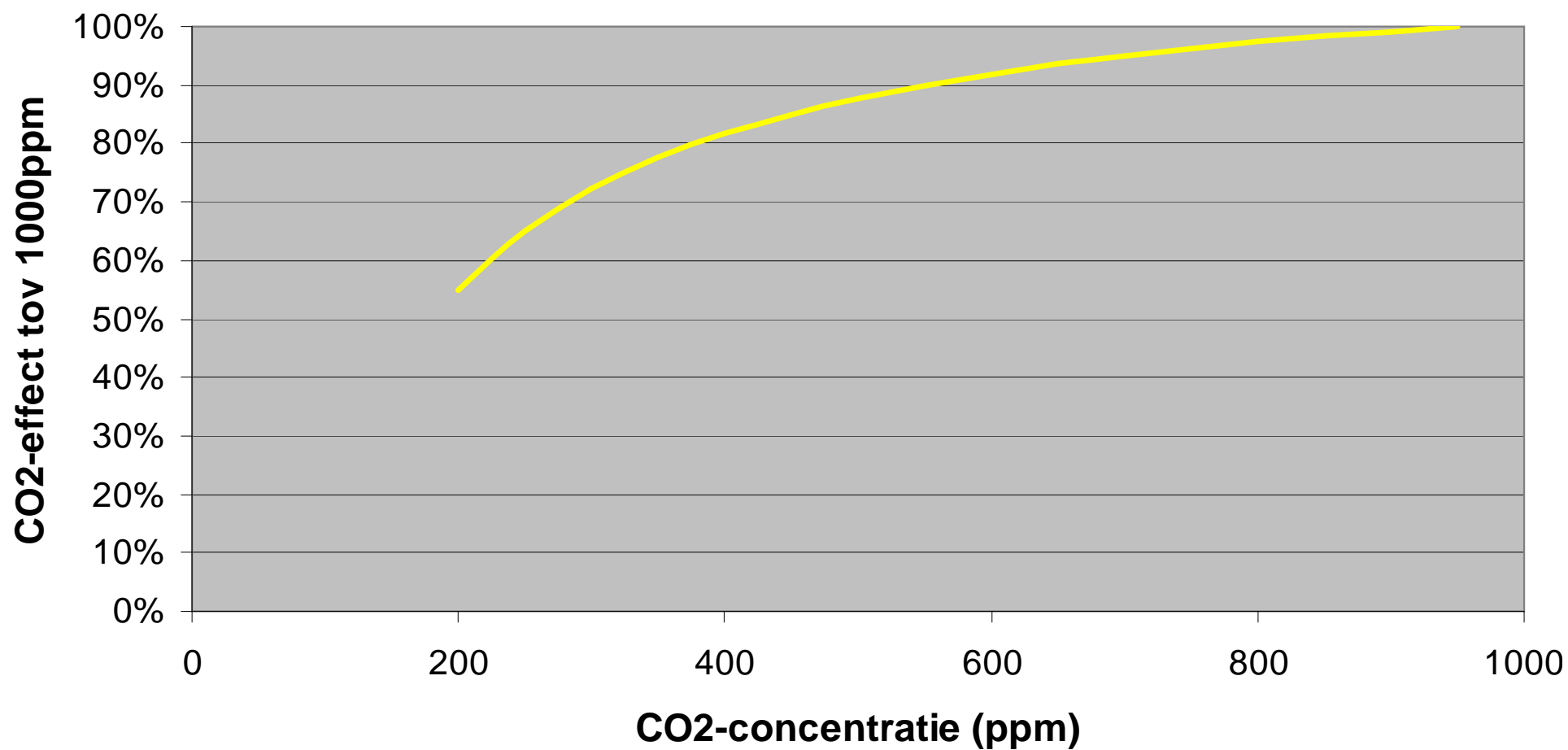
Productschap Tuinbouw
Voor een bloeiende zaak

LBK's reageren snel

- Verwarmingsbuizen blijven lang warm
- Met LBK's
  - snel reageren op klimaatwijzigingen
  - “vlak” kunnen telen
  - of juist “onregelmatig” (generatief) kunnen telen.
- Let op: Ventilatorstand niet te veel variëren

Effect van CO₂ op fotosynthese

Gemiddeld CO₂-effect bij bedrijven in 2008

	CO ₂ -effect		Productieverhoging	
	standaard	geconditioneerd	berekend	gerealiseerd
Prominent	84,2%	88,2%	4,8%	±10%
Lans	86,1%	89,0%	3,4%	±4%
Grevelingen	89,2%	89,4%	0,2%	±4%
Tas	79,7%	89,9%	12,8%	±0%
Greenportkas	85,1%	90,0%	5,8%	±8%
Themato 2004	84,4%	97,1%	15,0%	±10%

Gewasbescherming

- Ramen vaker gesloten
- Minder insecten die invliegen
- Minder binnenwaaiende schimmelsporen
- Semi-gesloten is echter niet helemaal gesloten
- Botrytis is al overal aanwezig

Overige bevindingen van tomatentelers

- Bovenkoelers werken prettiger dan onderkoelers!
- We missen de stralingswarmte van de groeibuis!
- Vernevelen in het voorjaar. Koelen in de zomer.

Stellingen

- Het belangrijkste productievoordeel van conditionering is CO₂
- Het belangrijkste knelpunt van een geconditioneerd systeem is de temperatuurverdeling
- Geen enkele toeleverancier kan al een optimale conditioneringsregeling leveren.

Wageningen UR Glastuinbouw

Innovaties vóór en mét de glastuinbouw

© Wageningen UR

